

Toinen oppitunti: Budjetointi ja sijoittaminen osana oman talouden hallintaa

- Pelaa opettajan ohjeistaman ajan Taloussankaria osoitteessa taloussankari.com. Pelaa peliä siihen saakka kun pääset.
- Siirry sitten tekemään tehtäviä opettajan ohjeistuksen mukaisesti. Tehtävät löydät tästä lomakkeesta.
- **Huom!** Oppitunnin laskutehtävät ovat kuvitteellisia ja on hyvä muistaa, että eri ihmisillä on erilaiset budjetit ja ihmiset saavat eri verran rahaa. Tehtävissä on vain esimerkkejä tienaamisesta ja säästämisestä.
- Tehtävien tekemisen jälkeen tarkistatte tehtävät yhdessä luokan kanssa.

1. Budjetointi

Taloussankarin luvussa Lomamatka tehdään reissubudjetti, jotta rahat riittävät koko reissun ajaksi. Budjetointi on hyödyllinen taito oman rahankäytön suunnittelussa ja oman rahatilanteen hahmottamisessa.

Tee oma budjetti, joka on hinta-arvio tietystä asiasta. Budjetin kohteen, käytettävän summan ja ajanjakson saa jokainen päättää itse. Budjettiesimerkkejä: lomamatka, kuukausibudjetti omaan kotiin muuttaessa, viikonloppureissu, viikon ruokabudjetti.

Budjetin voi tehdä esimerkiksi alla olevaan taulukkoon kopioimalla sen paperille tai sähköisesti käyttämällä esimerkiksi exceliä. Toteuma-kohtaa täytettäisiin sitä mukaa, kun tiedettäisiin, paljonko kulut todellisuudessa olivat, mutta ette tiedä toteumaa ennen kuin budjetin käyttö toteutuu.

<i>Esimerkki: viikonloppureissu</i>	Hinta-arvio	Toteuma
Kuluerä		
junamatka	20e	
ruokaraha	15e	
elokuvalippu	12e	
popparit	4e	
herkut	10e	
raha uuden paidan ostoon	25e	
Yhteensä:	86e	

2. Syntymäpäivälahjan korot

Kalle on saanut 14-vuotissyntymäpäivälahjaksi isovanhemmiltaan ja sukulaisiltaan yhteensä 500 euroa. Kallen huoltajat ovat luvanneet maksaa tälle summalle 10 % korkoa joka vuosi, jos Kalle auttaa heitä kotitöissä. Kuinka paljon Kallen isovanhemmilta saatu summa on silloin, kun hän täyttää 18 vuotta?

---

3. Sijoituksen kasvaminen

Kuinka paljon sijoituksesi on kasvanut 6 vuoden kuluttua, jos sijoitat 10 % tuotto-odotuksella

a) vuodessa 100 euroa?

b) vuodessa 250 euroa?

c) jos sijoitat kolmena ensimmäisenä vuotena 250 euroa ja kolmena seuraavana vuonna 500 euroa?

---

4. Lisätehtävä

Toni päätyy lainaamaan kaveriltaan 500 euroa rahaa. Hän on saanut kahdelta kaverilta ehdot lainalle, mutta ei tiedä kumman ottaisi. Laske, kumpi Tonin kannattaisi valita? Kavereiden lainojen ehdot ovat:

1. Saat 500 euroa lainaan, mutta sinun pitää maksaa joka kuukausi 10 euroa korkoa. Ja joka kuukausi maksat sitten saman verran. Mulla pitäis olla kaikki rahat takas tilillä puolen vuoden päästä, niin se riittää.
2. Voit saada multa 500 euroa lainaan, jos mulla on vuoden päästä se sama raha tilillä. Kuukausikorko on 5 % ja toivoisin, että joka kuukausi maksaisit mulle saman verran. (Huom! Kuukausikorko maksetaan jokaiselle lainan kuukausierälle, eli jos laina-aika on vuoden, niin korkoa maksetaan joka kuukausi 12 kuukauden ajan.)